

**Verksamhetsberättelse
Linköpings universitetsbibliotek
(LiUB)**

2018

INLEDNING	3
UNIVERSITETSBIBLIOTEKETS ORGANISATION	3
KORT OM 2018 PÅ LINKÖPING UNIVERSITETSBIBLIOTEK	4
FRÅN KONTAKTBIBLIOTEKARIER TILL TEAM.....	4
FORSKNINGSSTÖD	4
MEDIA	5
NYA AVDELNINGSCHEFER FÖR MB OCH PI	5
DIGI MAKER	5
CAMPUS NORRKÖPINGSBIBLIOTEKET	6
PLANERING INFÖR DECENTRALISERAD LÄKARUTBILDNING.....	6
NÄSTA ÅR I STUDENTHUSET.....	6
KATALOGNYTT: LIBRIS XL.....	6
ANVÄNDARMÖTET/UX.....	6
HJÄLP VID LÄSHINDER	7
BIBLIOTEKETS WEBB BLIR EN DEL AV LIU.SE	7
EFFEKTIVISERAD LEVERANS AV E-PLIKTIGT MATERIAL FRÅN LIU	7
EVENEMANG OCH SOCIALA MEDIER.....	7
<i>Öppet hus på Campus Norrköpingsbiblioteket (CNB)</i>	7
<i>Konstverk donerat till universitetsbiblioteket</i>	8
<i>Blogg</i>	8
SAMVERKAN	8
<i>Samverkan inom LiU</i>	8
LEDNING, FINANSIERING OCH STYRNING AV RESURSER	8
BIBLIOTEKSSTYRELSEN.....	8
EKONOMI.....	9
PERSONAL, ARBETSMILJÖ, LIKA VILLKOR, MILJÖ OCH KOMPETENSUTVECKLING	9
PERSONAL: BEMANNING & REKRYTERING.....	9
ARBETSMILJÖ	10
LIKA VILLKOR.....	10
MILJÖARBETE	10
KOMPETENSUTVECKLING, RESOR OCH KONFERENSER.....	10
<i>Kvalitetsarbete och UB-dagar</i>	10
BILAGA A	12
BLANDAD STATISTIK – LiUB 2018	12
LiUB – KOSTNADSFÖRDELNING 2018.....	13
BILAGA B	14
SAMVERKAN I INTERNATIONELLA OCH NATIONELLA BIBLIOTEKSNETVERK	14
<i>Medlemskap i internationella organisationer</i>	14
<i>Representation i nationella och nordiska organisationer</i>	14
<i>Regional representation</i>	14

Inledning

2018 blev ett händelserikt år på biblioteket. I ljuset av att LiU lägger fokus på undervisning, livslångt lärande, e-lärande etc. började biblioteket se över sin egen undervisning. Denna översyn visade att en teambaserad lösning var lämplig att tillämpa. Nästa steg är att titta på innehållet i bibliotekets undervisning: vad är dagens behov bland studenter? Hur bidrar biblioteket till deras (livslånga) behov av att hitta pålitlig information? Kan man dra nytta av att använda mer teknik? Kan biblioteket öka insatserna för att hjälpa studenter undvika plagiering? Arbetet fortsätter.

Nya studenthuset är ett självklart fokus på Campus Valla och eftersom inflyttning närmar sig blev arbetet med detaljer viktiga: placering, möblering, arbetssätt... Men det är inte endast Valla som tänker nytt: exempelvis håller Campus Norrköpings bibliotek på att skapa utrymme för MakerSpace och Digital Lab (DigiMaker) och på Medicinska biblioteket pågår arbete för att prova meröppet (dvs obemannade timmar på kvällen).

Även avtal med förlag har ändrats mycket under året. Sveriges Rektorer signalerade starkt att lärosätena vill gå mot ökad open access. Det betyder att nya avtal med förlag ofta är "Read and Publish", dvs man betalar extra så att universitets publikationer blir fritt tillgängliga i hela världen. Alla förlag är inte förtjusta i modellen. Elsevier har sagt nej till ett sådant avtal, så från och med 1 juli har UB därför inte haft tillgång till nya artiklar från Elsevier tidskrifter. På plussidan har detta frigjort pengar för olika open access-initiativ, som t.ex. en fond som täcker kostnaderna för de LiU-forskare som publicerar i rena OA tidskrifter.

Och medan allt detta pågår är biblioteket självklart öppet med full service!

David Lawrence
överbibliotekarie

Universitetsbibliotekets organisation

Linköpings universitetsbiblioteket (LiUB) är universitets gemensamma resurs för vetenskaplig information, forskning och högre studier med en biblioteksextern styrelse, direkt underställd rektor. LiUB:s primära målgrupper är studenter, forskare, lärare och annan personal vid LiU. Som offentligt bibliotek är LiUB även en viktig informationsresurs för det omgivande samhället och för det flexibla, livslånga lärandet.

Det ständigt växande digitala biblioteket är tillgängligt dygnet runt, året runt, för universitetets studenter och anställda. Den som vill besöka de fysiska lokalerna hittar Universitetsbiblioteket på fyra platser, vilket innebär att det finns ett bibliotek vid varje campus: Campus Norrköpings bibliotek (CNB), Medicinska biblioteket (MB) på campus US, Vallabiblioteket, campus Valla och Byggmästare John Mattsons bibliotek (BJMB) vid Malmstens på Lidingö. Dessutom finns Bokladan, ett gemensamt magasin för arkiverat material i det så kallade Kärnhuset, på campus Valla.

Biblioteken har under terminstid som mest öppet 65 timmar per vecka, med reducerat öppet-hållande under sommar och längre helger. Bokladan är öppen för besökare endast efter överenskommelse. Vid tentamensperioder när många studenter använder biblioteket, utökas öppet-hållandet till att omfatta söndagar även på CNB och Vallabiblioteket.

Förutom de fysiska biblioteken finns inom LiUB avdelningarna Medieförsörjning (MF), Publiceringens infrastruktur (PI) och dessutom en administrativ avdelning. MF hanterar förvärv av all tryckt och digital media, databaser, avtal och licenser för elektroniska vetenskapliga resurser. MF sköter också alla fjärrutlån och fjärrinlån av artiklar och böcker. Avdelningen PI hanterar ett

brett spektrum av bibliotekets digitala infrastruktur, som system, webb och katalog; samt resurser för publicering och publiceringsanalys, dvs bibliometri. Inom avdelningen finns en vetenskaplig redaktör och LiU E-press. En medarbetare som koordinerar LiUB:s resurser för forskningsstöd och en koordinator för användarmötet hör också hemma i PI.

Kort om 2018 på Linköping universitetsbibliotek

Från kontaktbibliotekarier till team

För undervisningsfrågor var 2018 ett särskilt viktigt år på LiUB. Bibliotekets undervisning står inför spännande utmaningar för att utveckla digitala verktyg för lärande, och skapa förutsättningar för deltagaraktivt och livslångt lärande, i samklang med LiU:s prioriteringar. Under våren gjordes en intern kartläggning över bibliotekets undervisning, vilken även berörde kontaktbibliotekarieorganisationen. Där framgick att kontaktbibliotekarieuppdraget var otydligt definierat och spann över många olika arbetsuppgifter. Det fanns från flera håll en önskan om fokusering, då man upplevde sig splittrad inför alla arbetsuppgifter samt en vilja att arbeta mer gemensamt, för att minska känslan av att vara ensam i sin roll som kontaktbibliotekarie.

Resultatet av detta blev en övergång från individuella kontaktbibliotekarieskap som haft fokus på både undervisning, forskarkontakt och förvärv till mer renodlade team för olika arbetsuppgifter.

När det gäller undervisningsfunktionen har antalet undervisare (omkring 20 personer) nu fördelats in i fyra fakultetsteam, för att gemensamt kunna arbeta med utveckling av bibliotekets undervisning. Teamen hade en gemensam uppstart i november 2018 och börjar aktivt arbeta under 2019.

Arbetet med förvärvet av litteratur som tidigare legat på enskilda kontaktbibliotekarier samlades nu i ett förvärvsteam. Målsättning med teamets arbete är att öka fokusering och samsyn på förvärv och samlingar. Teamarbetet underlättar också en mer rationell hantering av förvärvsflödet och blir därmed effektivare.

Team Forskarkontakt har inlett sitt arbete genom att formulera vad forskarna ska kunna förvänta sig av biblioteket, samt vilken kompetens som behöver byggas upp för att man ska kunna leverera. Därutöver ser man över de interna processerna och arbetsfördelning mellan teamets sju medlemmar.

Forskningsstöd

Under 2018 utvecklades området Forskningsstöd på universitetsbiblioteket på följande sätt:

- En broschyr som beskriver det forskningsstöd biblioteket erbjuder producerades, i både svensk och engelsk version
- En stor mängd informationstillfällen hölls för forskare i forskningsmiljöer över hela LiU. Bland detta kan en seminarierie i 6 - 7 lunchföredragningar på IFM under höstterminen nämnas
- Information om Elsevier-avtalet och Plan S till forskare på LiU
- Satsning på kontaktskapande arbete för att förklara bibliometriska analyser för forskningsgrupper
- Byte till ett mer användarvänligt tidskriftssystem (OJS: open journal system) på E-press
- Konstruktion samt marknadsföring av en applikation (Publication Visibility) som ska stimulera till parallellpublicering och laglig spridning av egna vetenskapliga artiklar
- En del av de pengar LiUB sparar på Elsevier har istället gått till att stödja LiU-forskarens publicering i rena OA-tidskrifter, vilket blev en succé.

Media

Det som överskuggat det mesta under 2018 är uppsägningen av Elsevieravtalet 1 juli. Förhandlingarna mellan det svenska konsortiet och Elsevier strandade efter det att Elsevier inte gått med på de krav som bland annat gäller en hållbar prismodell som gör det möjligt för en övergång till öppen tillgång.

Elsevier är det dominerande vetenskapliga förlaget som står för en stor del av nerladdade artiklar och är också det förlag där många LiU-forskare väljer att publicera sig. Det var därför extra påtagligt när tillgången till nya artiklar stängdes av vid halvårsskiftet. Prenumerationskostnaderna är höga och summan av den uteblivna kostnaden för prenumeration under hösten har använts till att köpa in de artiklar som efterfrågas av forskare genom fjärrlån och tjänsten Get it Now. Pengarna används även till att erbjuda finansiering för LiU-forskarens publiceringsavgifter för de som skriver artiklar i rena open accesstidskrifter (så kallad gold open access). Det har hittills varit få reaktioner från LiU-anställda på den bristande tillgången till Elseviers tidskrifter men de som kommit har varit både positiva och negativa. Många har förståelse för kraven som ställs på Elsevier. Negativa reaktioner handlar mer om otillgängligheten vid traditionella fjärrlån, och att man i vissa fall, av upphovsrätts-skäl, får artikeln på papper i stället för elektroniskt.

Nya avdelningschefer för MB och PI

Till MB rekryterades i februari Maria Lagerqvist som ny avdelningschef, när Eva Sofia Welander gick i pension efter drygt 30 år som anställd vid den medicinska delen av universitetsbiblioteket.

Som ny avdelningschef vid PI anställdes Anneli Friberg som tidigare varit funktionsansvarig för användarmötet.

DigiMaker

På Vallabiblioteket invigdes den 28 september ”DigiMaker”, det vill säga bibliotekets verksamhet som kombinerar Digital Lab och Makerspace. Verksamheten fungerar som en testmiljö och hela verksamhetsområdet är under uppbyggnad inför inflyttning i de nya och mer ändamålsenliga lokalerna i Studenthuset, och inför start även på Campus Norrköpings bibliotek och Medicinska biblioteket.

Mest intresse har 3D-skrivaren med introduktioner väckt, samt de event som ordnats vid exempelvis vid Lucia. Intresset har varit lite ojämnt. Det tar tid att etablera en verksamhet.

Under året rekryterades, på en 50 procentig projektanställning, en medarbetare med expertkunskaper inom digitala metoder. Han har varit ett stöd i arbetet med att ytterligare etablera, utveckla och marknadsföra DigiMaker-konceptet i allmänhet, och Digital Lab-spåret i synnerhet.

- Introduktionskurs i 3D/CAD vid tre tillfällen, á 2h med totalt ca 125 deltagare. Denna kurs är ett krav för att få tillgång och kunna använda vår 3D-skrivare
- Fördjupningskurs 3D/CAD ett tillfälle á 2h
- Filmskapande som en del av examinationen i kursen Outdoor education, ca 20 studenter. Två introduktionstillfällen á 2h, två tillfällen för redigering etc á 2h, samt avslutande Filmfestival
- Drop in – bemannat torsdagar 9 - 15. Mycket varierande intresse, ibland få ibland många.
- Julpyssel 13/12 – väldigt välbesökt. Traditionellt pyssel med julkortstillverkning, testa VR, ta digitala julfoton i green screen.
- Visning Erasmus-besök, ca 25 personer.
- Visning internationella studenter.

Under denna period har också extern utbildning av simuleringspecialister till Simuleringsprojektet genomförts, och från årsskiftet har träning i denna miljö pågått.

Campus Norrköpingsbiblioteket

En enkät lades ut på alla studentarbetsplatser för att se vad studenterna tycker om arbetsplatserna i biblioteket. Svaren visar att studenterna i stort sett är nöjda med dem. De tysta arbetsplatserna är mycket uppskattade.

En datasal som ligger i anslutning till bibliotekslokalen återkom i bibliotekets ägo och blev en Flexsal med trapetsbord som går att ommöblera. Salen kan bokas men är tillgänglig för studenter annars. I salen ska undervisning, DigiMaker och andra aktiviteter kunna ske.

Planering inför decentraliserad läkarutbildning

På Medicinska biblioteket har planeringsarbete pågått inför läkarprogrammets kommande decentralisering, vilken inleds 2019. Läkarstudenterna kommer då att från sjätte terminen finnas på fyra olika orter. UB:s digitala resurser finns tillgängliga för studenter och lärare oavsett studieort. Hur kan studenterna också få tillgång till kurslitteraturen i tryckt form? Den frågan har utretts och samarbete med berörda sjukhusbibliotek har inletts.

Nästa år i Studenthuset

Förberedelserna inför flytten till Studenthuset har intensifierats. För att klara av kravet på både extern och intern kommunikation i samband med flytten har en kommunikatör, Åsa Borg, lånats in på 10% från Universitetsförvaltningen. Åsa arbetar tillsammans med bibliotekets egen Redaktion.

Medarbetare som arbetar i Vallbibliotekets informations- och lånedisk har deltagit i tre workshops med syfte att ta fram personas (användarprofiler) för att kunna diskutera kring användares olika behov av biblioteket. Både arbetsmiljön och nya rutiner för arbetet i yttre tjänst diskuterades. Under senhösten arrangerades Frukostmöten med kort information om planerna inför flytten till Studenthuset för bibliotekspersonal som har sina arbetsplatser i Valla.

Det har skapats en organisation för flytten som leds av flyttgeneral Eva-Lisa Granath som till sitt förfogande har flyttöverstar från berörda avdelningar och funktioner. Flyttgeneralen har tillsammans med kommunikatör även ansvar för att information når ut. Kanaler för intern information är avdelningsmöten, frukostmöten och intranätet.

Katalognytt: Libris XL

Den nationella bibliotekskatalogen Libris, som LiUB är en del av, har bytt sin bakomliggande katalogiseringsstruktur. En helt ny datamodell/vokabulär och ett webbaserat katalogiseringsverktyg togs i bruk i juni efter flera års förberedelsearbete. Detta är internationellt banbrytande inom biblioteksvärlden. Syftet är att öppna upp Libris rika mängd data och metadata för användning och länkning på webben genom att publicera bibliografiska data i ett strukturerat länkat format. Stora steg är tagna men mycket arbete återstår. Nya systemversioner tillför kontinuerligt ny funktionalitet. Katalogisatorerna vid LiUB har lagt ner mycket kraft på att sätta sig in i denna nya struktur och finna nya arbetssätt. Övergången har tagit tid men gått bra.

LiUB har den mest effektiva metadataöverföringen man någonsin har haft: Poster överförs automatiskt via skript och det finns inte längre behov av särskild programvara hos katalogisatorerna. Den nya överföringsmetoden innebär också att LiUB får ta del av förbättringar av metadata gjorda vid andra Libris-bibliotek, vilket ger goda förutsättningar för samarbete och effektivt metadataarbete. LiUB har varit ett testbibliotek under processen för att ta fram metoder för postöverföring.

Användarmötet/UX

Arbetet med att involvera och interagera med våra användare på olika sätt fortsatte under 2018. Ett sätt att komma vidare med det interna arbetet med UX (user experience) är att nätverka med

andra lärosäten. Därför åkte bibliotekets Metodstödsteam till Danmarks Tekniske Universitet (DTU) på en nätverksträff 19 - 20 april för att utbyta erfarenheter. Det blev en lyckad träff. Bland annat hölls en workshop i Design Thinking tillsammans med danska kollegor.

Hjälp vid läshinder

Biblioteket försöker på olika sätt att informera studenter med läshinder om möjligheten att få kurslitteratur som talbok. Tjänsten Egen nedladdning i Legimus används mycket. Biblioteket ansvarar för att registrera användare för tjänsten. Antalet nedladdningar av talböcker från Legimus fortsätter att öka, och 2018 laddades 7053 böcker ned jämfört med 5091 föregående år. Under 2018 har bibliotekets kontaktpersoner haft 130 personliga möten med studenter med olika former av läshinder. Det finns ett väl inarbetat samarbete med universitetets koordinatörer för studenter med funktionshinder.

Bibliotekets webb blir en del av liu.se

Den 23 oktober blev biblioteket äntligen en del av LiU, dvs bibliotekets webbinnehåll integrerades med övriga LiU på universitets webbplats: liu.se/biblioteket. Arbetet inför lanseringen innebar en mycket omfattande genomgång av befintligt material, med användbarhetstester för att på bästa möjliga sätt göra bibliotekets tjänster via webben lätt tillgängliga. Noteras kan i sammanhanget att bibliotekets lansering bidrog med en högst substantiell ökning av besök på liu.se. Av de tio mest trafikerade sidorna på liu.se återfanns bibliotekets sidor på plats 2, 3, 9 och 10 ganska omgående efter migreringen.

Effektiviserad leverans av e-pliktigt material från LiU

Sedan tisdagen den 18 september 2018 levererar LiU automatiskt e-pliktiga sidor från Sitecore, dvs LiUs webbpubliceringssystem, till Kungliga biblioteket (KB) via ett RSS-flöde. Det betyder att allt e-pliktigt material som finns i Sitecore automatiskt skickas till KB. Undantaget är video- och ljudfiler som måste skickas manuellt. Den delen av arbetet kommer webbredaktörerna att göra med start 2019. E-pliktigt material i DiVA levereras till KB sedan den 15 mars 2017. Denna arbetsbesparande process kom till efter en idé från en av bibliotekets medarbetare, och kunde tas i bruk efter att LiU-IT engagerat en utomstående aktör som utförde programmeringen.

Evenemang och sociala medier

Biblioteket deltar regelmässigt i de arrangemang som LiU ordnar för att välkomna studenter, Kalasmottagning, Welcome Fair och Orientation Day etc. Så även detta år. Under Campusvandringen som studentsektionerna arrangerar för nya teknologer besöktes Vallabiblioteket av ett stort antal studenter under några intensiva dagar i augusti. Många anställda bidrog till att välkomna studenterna till deras bibliotek på Valla. Även bibliotekets studentmedhjälpare engagerades i välkommandet. Att en student berättar för de nya studenterna om biblioteket minskar avståndet tror vi.

Öppet hus på Campus Norrköpingsbiblioteket (CNB)

Årets Öppet hus hölls 6 september. Språkverkstaden och Studenthälsan deltog. Antalet besökare var ungefär som tidigare år.

”Sitt kvar – bli klar”, pluggkväll på bibblan hölls 11 april. Studenthälsan, Språkverkstaden och LiU-IT deltog. Syftet var att hjälpa studenter att göra klart sina examensarbeten. Populärast var språkverkstaden samt referenshanteringshjälpen.

Konstverk donerat till universitetsbiblioteket

En oljemålning av den svenskjapanska konstnären Li Kioki donerades till biblioteket av konstnärens dotter Ingeli Aalto. Den 15 mars hölls en vernissage när målningen, *Billies Blues*, visades upp och donatorn berättade om sin mor. Målningen finns på plan tre i Vallabiblioteket.

Blogg

För att informera om stort och smått från bibliotekshorizonten startades under oktober en blogg "Aktuellt på biblioteket" vilken nås på webbadressen blog.liu.se/aktuellt-pa-biblioteket. Avsikten är att i seriös men ändå fri form kommunicera biblioteksnyheter som kan vara till nytta för universitetets studenter och anställda.

Samverkan

Biblioteket ingår sedan lång tid i ett flertal regionala, nationella och internationella nätverk och organisationer. (Se bilaga B.) Att nätverka, dela med sig och samarbeta ligger djupt rotat i bibliotekstanken i Sverige. Ett flertal av bibliotekets medarbetare ingår i professionella nätverk, främst inom regionen och inom landet.

I oktober anordnade LiU E-press en nätverksträff för förlagets tidskrifter. Intresset var stort och initiativet mycket uppskattat. Nätverksträffen ägde rum på Campus Valla.

Samverkan inom LiU

Biblioteket ingår på flera sätt i samverkan med andra delar av universitetet. Sedan ett antal år tillbaka deltar en av bibliotekets medarbetare som adjungerad i Didacticums styrelse. Under året har ett biblioteksråd startats vid Vallabiblioteket, vilket betyder att de tre största biblioteken nu har regelbundna möten med representanter för de institutioner etc som finns inom respektive campus.

Ett intressant nytt samarbete mellan LiUB/DigiMaker och ett forskningsprojekt inom IBL, med Marcus Samuelsson och Joakim Samuelsson som ansvariga, är ett projekt kring simulering i utbildning som är unikt i Sverige, och troligen i Europa. Forskningsprojektet står för licens för programvara och LiUB står för lokaler och teknisk utrustning. Forskningsprojektet går i korthet ut på att se om lärarkandidater som tränar klassrumssituationer mot avatarrer får en kortare startsträcka i det vanliga klassrummet. Två bibliotekarier och två deltagare i forskningsprojektet har genomgått omfattande utbildningen för att bli simuleringsspecialister. Genom bibliotekets engagemang och kunskap i projektet blir tekniken tillgänglig och kan komma att användas av andra inom LiU.

Ledning, finansiering och styrning av resurser

Biblioteksstyrelsen

Under 2018 har biblioteksstyrelsen bestått av prorektor Roger Klinth, ordförande, och ledamöterna: Helena Herbertsson, Tekniska högskolan; Katarina Eriksson Barajas, Utbildningsvetenskap; Margareta Bachrach-Lindström, Medicinska fakulteten; Mathias Broth, Filosofiska fakulteten. Ledamöter från studentkårerna har varit Klara Bladh (vt) och Isabella Svensson (ht) StuFF, Amanda Norberg (vt) och Maria Lokat (ht) LinTek och Josefine Norlander (vt) och Thea Sandqvist (ht) Consensus.

Fackliga representanter: Emma Burman (SACO) och Christina Demel (OFR/S).

Övriga: David Lawrence (adjungerad), Kristin Krantz (sekreterare).

Styrelsen höll fem sammanträden under 2018. Mötet den 11 juni ställdes in.

Den 15 januari fattade Universitetsstyrelsen beslut om "Instruktion för universitetsbiblioteket", (Dnr LiU-2018-00023), varefter Biblioteksstyrelsen vid sitt januarimöte beslutade om en ny Arbetsordning för Biblioteksstyrelsen", (Dnr UB-2018-00005).

Ekonomi

Verksamheten visar ett finansiellt överskott på drygt 5 mkr jämfört med budget på -1 mkr. Orsaken är framförallt att det saknas avtal med Elsevier, vilket lett till att bokförda kostnader upphört från 1 juli (effekt cirka 3,5 mkr). Samtidigt har LiUB hanterat publiceringskostnader åt institutionerna och tar inte heller hem kostnadsökningar till följd av Springer, vilket gett ökade kostnader. Netto avviker dock mediabudgeten med 2,4 mkr. Vidare underskrids personalkostnaderna med 2,7 mkr tillfälligt beroende på en relativt hög personalomsättning, bl.a. till följd av pensioneringar, vilket gett tillfälliga kostnadsunderskridanden. Övriga kostnader avviker negativ då utvecklingsbudgeten inte fullt ut kunnat bokföras som kostnad 2018 utan istället uppstått som investeringar med resultateffekt utspridd på flera år.

För allmän och blandad statistik rörande biblioteket, se Bilaga A, Tabell 1 och 2.

Personal, arbetsmiljö, lika villkor, miljö och kompetensutveckling

Personal: bemanning & rekrytering

Bemanning 2018-12-31

- 84 anställda (77,73 ackumulerat värde för heltidsekvivalenter)
- Könsfördelning 25 män och 59 kvinnor
- 8 personer har varit tidsbegränsat anställda under delar av året - av dessa har 2 personer varit projektanställda, 2 personer vikariatsanställda och 5 personer har varit provanställda
- 37 studentmedhjälpare har under året anlitats på timarvoderade uppdrag inom LiUB
- 4 anställda hade tjänstenedsättning för delpension motsvarande sammanlagt 70%
- 3 anställda gick i pension under året
- 4 anställda slutade under året för övergång till annan extern anställning, 1 provanställd fick sluta innan provanställningens utgång efter beslut från LiUB
- 8 rekryteringar har genomförts för att ersätta vakanser som uppkommit till följd av avslut för övergång till annan anställning, sjukskrivning och pensionering
- 2 rekryteringar har genomförts där personerna som rekryterats tillträder i början av 2019

Under 2018 har bemanningen inom LiUB:s personalgrupp genomgått stora förändringar. Förändringarna beror på personalrörlighet som uppkommit till följd av pensionsavgångar, ersättningsrekrytering och i tre fall av provanställningar som inte övergått till tillsvidareanställning, i två fall på egen begäran och i ett fall efter beslut från LiUB. För att möta upp dessa bemanningsrörelser och andra tidsbegränsade bemanningsbehov inom LiUB:s verksamhet har rekryteringar genomförts för att täcka upp de vakanser som uppkommit under 2018 och avgångar som kommer under 2019.

Kontinuerligt arbete och samverkan pågår inom LiUB för att säkerställa en god arbetsmiljö, rimlig arbetsbelastning, väl fungerande bemanning och en långsiktig kompetensförsörjning som på ett bra sätt ska matcha de bibliotekstjänster som universitetet efterfrågar. Under året har arbetet med förberedelser inför flytten av LiUB:s verksamhet på Campus Valla till nya Studenthuset intensifierats.

I likhet med föregående år fortsätter LiUB att ha låga tal avseende s.k. långtidssjukrivningar och korttidsfrånvaro och sjukfrånvaron är inte kopplade till arbetsrelaterade orsaker. Under året har två arbetsmiljöombud och två lika villkorsombud varit verksamma på lokal nivå och som företrädare för biblioteket inom LiU:s samverkansorgan för arbetsmiljö och lika villkor.

Arbetsmiljö

Under 2018 har LiUB haft tre arbetsmiljöombud; Ann Wäster (MB), Åsa Falkerby (CNB) och vid Campus Valla Magnus Johansson.

Lika villkor

LiUB har två Lika villkorsombud, Christina Demel och Ran Jäger.

Miljöarbete

Jenny Aspling Rydgren, CNB, och Benny Thorén är miljösamordnare. Magnus Johansson är avfallsombud.

Under året har LiUB fortsatt arbeta efter Miljöhandlingsplanen 2016 - 2018 för att sprida kunskap om hållbar utveckling; externt, genom utställningar i biblioteken och internt, genom miljösidan på bibliotekets intranät. Diskussionen kring hur LiUB kan begränsa miljöpåverkan från tjänsteresor är aktiv. Videokonferensverktyget Adobe Connect fasades ut och Zoom introducerades som nytt verktyg för verksamheterna. Diskussionen kring teknik och möteskultur har aktualiserats. LiUB följer den centrala resepolicyen och var 2018 en av de enheter som rest minst med flyg. Återbruket, som numer är ett etablerat projekt, har använts flitigt, till exempel när Vallabiblioteket har ändrat karaktär inför flytten till nya Studenthuset.

Med 2018 avslutas denna handlingsplan och en ny arbetas fram för 2019 - 2021.

Kompetensutveckling, resor och konferenser

Ett nytt koncept för intern kompetensutveckling startades i februari: TGIF (i bibliotekets version Tankeväckande Gemensamt Informativt Fika). Under 45 minuter varannan fredag bjuds kaffe med blandad information och kompetensutveckling. Fysisk plats är oftast DigiMaker i Vallabiblioteket, men via Zoom streamas allt i realtid till MB, CNB eller medarbetarens egen dator. TGIF startades som ett test men blev nästan omgående ett etablerat och efterfrågat forum.

En serie föreläsningar och workshops om utställningsmediet har arrangerats för ett antal av bibliotekets anställda. Vid tre tillfällen under hösten har professionellt verksamma utställningsproducenter varit inbjudna att föreläsa och leda workshops.

Kvalitetsarbete och UB-dagar

Under 2018 har biblioteket haft UB-dagar vid två tillfällen. Ett internat den 14 – 15 februari i Tranås, med tema kvalitetsarbete. Den modell som introduceras för LiUB interna kvalitetsarbete är PDSA, dvs Plan – Do – Study - Act. Inbjuden gästföreläsare var Håkan Carlsson från Göteborgs UB som berättade om hur de arbetar med systematiskt kvalitetsarbete. Den 13 november hölls UB-dag nummer två. Förutom allmän information visades också några exempel på hur arbetsgrupper konkret har bedrivit kvalitetsarbete. Några aktuella utvecklingsprojekt inom biblioteket visades upp. En extern inspirationsföreläsare, Lisa Ekström, talade under rubriken ”Byt perspektiv! Var nyfiken, ta ansvar och skapa resultat genom att tänka smart med hjärta och hjärna”.

Biblioteket har alltid god uppslutning till gemensamma arrangemang, och medarbetare deltar aktivt när tillfälle ges.

Medarbetarnas kompetensutveckling är nödvändigt för att LiUB även i framtiden ska kunna erbjuda en verksamhet som är relevant och ses som relevant bibliotekets användare. LiUB:s medarbetare deltar i och bidrar årligen till flera kompetenshöjande dagar/kurser, både internt och externt. Under året har alla medarbetare deltagit i någon typ av kompetensutveckling. Flertalet har deltagit i olika typer av studieresor, studiebesök och konferenser. Nedan listas ett urval av dessa:

ABK (Akademiska biblioteks kvalitetsarbete), Skövde
ARLIS Norden, Rom
Bevarandeträff (nätverksträff), Lund:
Biblioteken och juridiken, Stockholm
ChALS, Göteborg
COSI Customers of SirsiDynix International, Bristol
ECIL 2018, Uleåborg
EDS Nordic User Group årsmöte, Malmö
Erfarenhetsutbyte med Uppsala UB - OA-frågor och forskningsstöd, LiUB
Forskarnas galleri (workshop), Malmö
Förvärvsnätverk
Gruppen för pliktrelaterad och strategisk insamling, Stockholm och Umeå (tre möten)
IFLS nätverksträff, Stockholm
LIBER LAG, konferens Wien
Libris användardag, Stockholm
LILAC, Liverpool, UK
LOA2018 – Licenser & Open Access, Stockholm:
Medicinska fortbildningsdagarna, Umeå
Medicinska bibliotekskonferensen, Göteborg
Metadata: CILIP special interest group, Edinburgh
Mötesplats Profession/Forskning, Växjö
Nationell nätverksträff för fjärrlån, Linköping:
Nordic Open Access Conference, Stockholm
Nordic Open Science Conference 2018, Stockholm
Nordic Law Libraries Conference, Reykjavik
Nordic Workshop on Bibliometrics & Research Policy, Borås
Nordisk fjärrlånekonferens, Umeå:
NPF-forum, Kista
NU2018, Västerås
Nätverksträff undervisare på forskningsbibliotek, Skövde
Pliktbibliotekens arbetsmöte, Stockholm:
Regional nätverksträff för fjärrlånare vid LiUB och bibliotek i Götasamarbetet, Norrköping:
Riksdagskunskap för bibliotekarierna, Stockholm,
Rättssäkerhetskonferensen 2018, UKÄ, Stockholm
SFIS teknikdag, Norrköping
SUHF ledarskapskurs "Lust att leda på bibliotek" (två internat: Vargön, Stockholm)
SUSU-konferens, Karlstad
Svenska altmetrinätverket, Umeå
Svenska Daisykonsortiets konferens, Stockholm
URKUND PEPP-talks 2018
UX-nätverk DTU, Köpenhamn
UXLibsIV, Sheffield, UK
Mursion Simulation Specialist Training, (nätutbildn.)

Anna Bladh, Kajsa Gustafsson Åman
Charlotte Kroon
Tina Carlsson
Eva Sejmyr
Jenny Aspling Rydgren, Jenny Betmark
Eva Sejmyr, Magnus Andersson
Magdalena Öström
Thomas Trakell

Anneli Gottfridsson, Axel Tiderman
Maria Svenningsson
Anna Bladh, Katarina Eriksson

Anna Bladh
Britt Omstedt
Ann Tobin
Ann Wäster, Henrik Wallheim m fl.
Peter Igelström, Per Eriksson
Johanna Nählinder m fl.
Isolina Ek, Joakim Westerlund m fl
Maria Lagerqvist, Anna Maria Waldh
Eva-Lisa Holm Granath
Emma Burman m fl
Lars Griberg, Marianne Plymoth m fl.
Edvin Erdtman
Anneli G Gottfridsson
Magdalena Öström
Elisavet Koutzamani
Anneli Gottfridsson, Ellinor Krutholm
Christina Demel, Ran Jäger
Kerstin Annerbo m fl
Anna Karin Malmborg
Carina Lindström m fl.

Lars Griberg MF m fl.
Erika Crabo
Britt Omstedt
Åsa Falkerby, Beatrice Rågård m fl.

Anna Bladh
Benny Thorén
Lovisa Österlund
Marie Didriksson, Åsa Falkerby
Maria Svenningsson
Jenny Betmark, Emma Burman m fl.
Anneli Friberg, Ran Jäger m fl.
Ellinor Krutholm & Lovisa Österlund

Bilaga A

Blandad statistik – LiUB 2018

Verksamhet/Område	2016	2017	2018
Omslutning LiU uttryckt i kostnadsmassa (tkr)	3 762 437	3 805 666	3 880 836
Omslutning LiUB uttryckt i kostnadsmassa (tkr)	119 476	121 197	122 706
LiUB i % av LiU	3,2	3,2	3,2
Kostnad för lokaler LiUB (tkr)	24 057	24 935	25 882
Årsarbetare LiU	3588	3 514	3 494
Årsarbetare LiUB* ¹	78,6	76,6	77,7
Studenter	27 000	31 000* ²	32 000* ²
Forskarstuderande	1 276	1 215	1 198
Mediakostnader (tkr)	34 062	36 965	35 826* ³
Boklån tryckta böcker	432 552	414 622	388 002
Nedladdade e-böcker	953 544	1 325 260	1 028 465
Nedladdade tidskriftsartiklar i e-form * ⁴	1 569 783	1 544 329	1 567 660
Fjärrlån in - inkl. kopior	5 139	4 745	5 389
Fjärrlån ut - inkl. kopior	9 049	10 302	9 570
Antal böcker	679 790	682 064	684 333
Antal e-böcker	281 610	301 026	322 133
Antal tryckta tidskrifter	1 269	1 220	1 136
Antal e-tidskrifter	15 812	19 592	18 599
Antal databaser	134	146	147
Besökare/månad samtliga bibl. (terminstid)	69 071	59 100* ⁵	59 000* ⁶
Besökare/dag i genomsnitt under terminstid	2 015	2 055* ⁵	2 050* ⁶
Besök på bibliotekets webbplats* ⁷	1 578 945	1 103 478	993 993
Sittplatser publika utrymmen	864	998	999
Öppettider per vecka (timmar)	65	65	65
Undervisningstimmar	1 396	1306	1313
Antal deltagare i undervisning	10 236	10 981	9823
Boka bibliotekarie	365	265	281
Medieinköp/student eller anställd (SEK)	1114	1226	1011

Tabell 1

*

*¹ I beräkning av heltidsekvivalent är hänsyn taget till föräldraledighet, långtidssjukskrivning etc.

*² Ny redovisningsmetod i Ladok 3

*³ Avtal med Elsevier saknas från 1 juli 2018 vilket lett till lägre kostnad

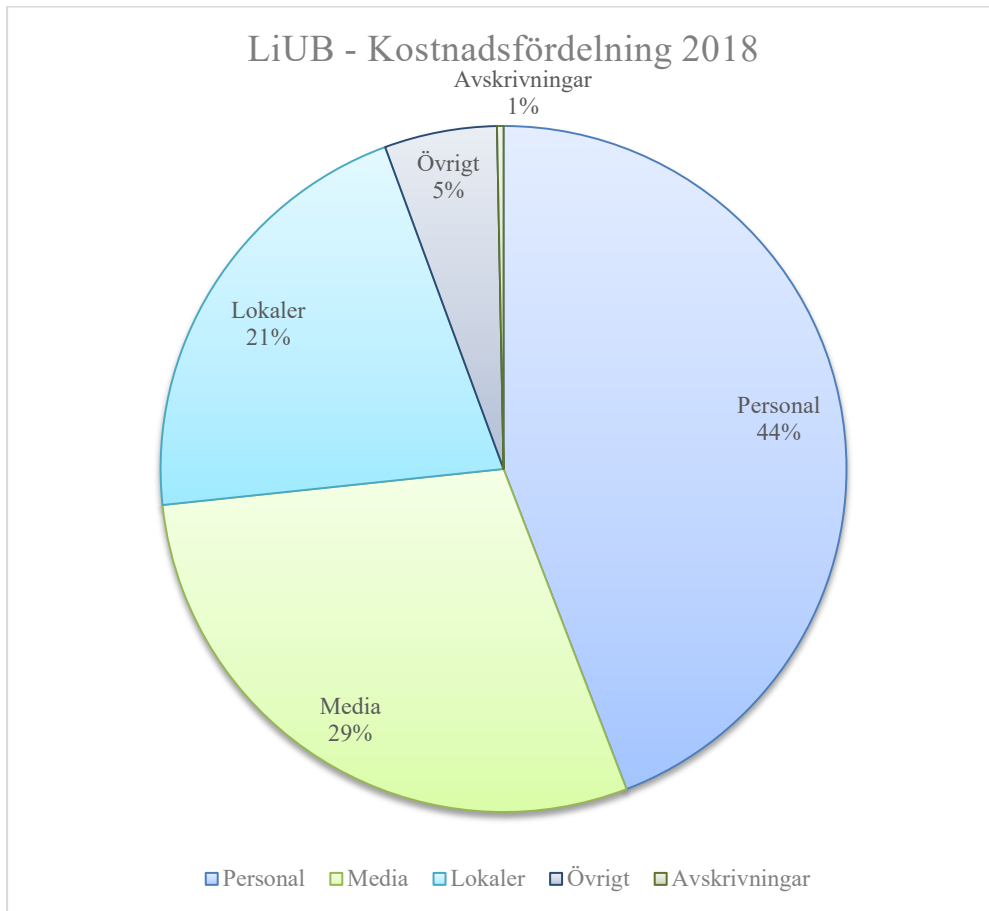
*⁴ All redovisning av användning av digitala resurser varierar beroende på leverantör och över tid, och innehåller därmed ett visst mått av osäkerhet.

*⁵ Siffran avser endast vårterminen. Mätning från september till december 2017 har ej kunnat göras.

*⁶ Konstruerad siffra. Mätning har ej kunnat göras.

*⁷ Siffran redovisar besök på www.bibl.liu.se, (svensk & engelsk startsida) ej besök på underliggande sidor eller resurser.

LiUB – Kostnadsfördelning 2018

Tabell 2

Diagrammet visar LiUB:s kostnadsfördelning på kategorierna personal, media, lokaler, övrigt och avskrivningar, för 2018.

Bilaga B

Samverkan i internationella och nationella biblioteksnätverk

Medlemskap i internationella organisationer

*ARLIS Norden, IFLA Art Library Section
DOAJ, Directory of Open Access Journals
EAHIL European Association for Health Information and Libraries
IATUL, International Association of Technological University Libraries
IFLA, World Library and Information Congress
LIBER, Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche
UKSG, United Kingdom Serials Group*

Representation i nationella och nordiska organisationer

*Under Kungl. Biblioteket:
Forum för nationell bibliotekssamverkan och utveckling
SwePub
SwePub MODS
Arbetsgruppen för information och rådgivning inom programmet OpenAccess.se
SUHF Forum för bibliotekschefer
SUHF:s arbetsgrupper: Bibliometri
DIVA:s expertgrupp
Nätverket för Customer Experience, Sweden (CXSw): (Samarbete mellan biblioteken på
Chalmers, Lund univ., KI, Sveriges Lantbruksuniv. och LiU
EBSCO System Nordic User Group
EDC-bibliotekarier
Nätverket ABK, Akademiska bibliotekens kvalitetsarbete
Nätverk för Digitala Lab/Makerspaces inom högskole- och universitetsbibliotek
Nätverket för ekonomi
Nätverk för forskarservice
Nätverk för forskningsbibliotekens pedagogiska roll
Nätverket för juridik
Nätverket för lärarutbildning
Nätverket för medicin
Nätverket för psykologibibliotekarier
Nätverket för referenshanteringsprogram
Nätverket för statistik
KIMHUB (Nätverk f kommunikatorer vid Univ och Högskolebibliotek)*

Regional representation

*Länsbibliotekets arbetsgrupp Fjärrlån och medieförsörjning
Stiftbibliotekets vänner
Svensk biblioteksförenings regionför. f. Östergötland och Jönköping
Svensk förening för informationsspecialister, lokalavd. för Mellansverige.*